

۲۰۲۱/۰۲/۱۴

نجیب داوری

منجمنت آبها با وجود فضای ترس

وجود فضای ترس و نا امنی در نقاط مختلف کشور که بیشتر زائیده سیاستهای مخاصمه آمیز حاکم و استخبارات پاکستان علیه ملت مسلمان افغانستان میباشد؛ در ادامه تحقق فصل ناتمام داوود خان افتتاح آبگیری بند کمالخان، افتتاح آبگیری بند شاه و عروس در ولسوالی شکرده طی روزهای آینده و قرار داد ساخت بند شاه توت در منطقه لندر ولسوالی چهارآسیاب ولایت کابل با کشور دوست هندوستان باعث امید و خوشی هموطنان در آینده های دور و نزدیک شده است.

اما همسایه جماعت که پیوسته از برکت آب وافر و مفت افغانستان، برنج و گندم صادر میکنند، آرام نه نشسته و درست در شب اعلان افتتاح آبگیری بند کمال خان، غائیله علیپور را در ولایت میدان وردک آفرید تا از اینطریق دولت افغانستان را زیر فشار و مجبور به عقب نشینی در بهره برداری آبهای جاری از دریا ها و رود خانه های افغانستان سازد.

در حالیکه کشور های ایران و پاکستان با نفوس چند برابر، از برکت آبهای افغانستان پیوسته غلات صادر میکنند؛ افغانستان باوجود نفوس بمراتب کمتر برای سیرکردن شکم اتباع اش با پول خیرات بین المللی سالانه مقادیر هنگفت برنج و گندم از خارج وارد میکند.

بنأ با درنظر داشت حق محدود همسایه در استفاده از دریا های بین المللی، کشور های همسایه افغانستان تنها حق استفاده از آب دریا های مشترک را بخاطر ادامه حیات و زراعت دهقانان و کشاورزان محل دارند، دهقانانی که طی سده ها از آب دریا های مذکور را سود برده اند، نه برای ذخیره در تالابها و لوله کشی به ولایات و استان های دور دست و همجواری یا پیروسی آبهای مذکور در بوتل ها برای صدور به کشور های ثروتمند حوزه خلیج فارس چون کویت، امارات متحده عرب، قطر، بحرین و غیره.

در دهه پنجاه خورشیدی گاهییکه انجنیران افغانی مصروف ساخت بندهای متعدد در گوشه و کنار کشور از جمله در ولایات کنر و ننگرهار بالای دریا های کنر و کابل بودند؛ پاکستانی ها با آنکه

د پائو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې دلېکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

میدانستند اعمار ساخت بند های متعدد بالای دریا های کنر و کابل روی جریان آب در پاکستان تاثیر گذار خواهد بود، اما رهبران آنوقت پاکستان چون ذوالفقار علی بوتو و جنرال ضیاءالحق از ترس داود خان نمیتوانستند، صدایشانرا در بیآورند. اما حالا در حالیکه استخبارات پاکستان به انواع مختلف از جمله تهدید مانع مهار آبهای جاری در دریا های کنر و کابل در ولایات شرقی کشور میشود، با ترور ناکامورا در حالی روا دار کمترین استفاده از آب دریای های کابل و کنرا توسط افغانها نیست، که خود خلاف تمام قرار های داد بین المللی آب در صدد اعمار بند داسو بالای دریای کابل فقط چند کیلو متر در آنسوی سرحد است.

همچنان اخباری بگوش میرسد که گویا دولت ایران در صدد بازنگری در قرار داد آب دریای هیرمند با دولت افغانستان بوده و قرار است هیأتی در آینده نزدیک به همین منظور راهی تهران شود. یادمانی میگردد، در حالیکه تمام مسایل قرار داد استفاده از دریای مذکور میان کشورهای ایران و افغانستان در ماه حوت سال ۱۳۵۱ هجری شمسی امضا و همه مسایل استفاده دو جانبه از آب دریای هلمند کاملاً روشن و مشخص میباشد، هرگونه بازنگری و قرار داد ثانی به ارتباط استفاده از آب دریای هلمند مردود و غیر قابل اعتبار میباشد.

هرچند شخصاً با مطالعه یکی از خاطرات محترم قاسم باز در امر دیدگاه نامناسب اشرف غنی به ارتباط سردار داود خان، شاید با اشرف غنی اختلاف نظر داشته باشم. اما از طرح اشرف غنی در امر تعقیب فصل ناتمام داود خان و حاکمیت تمام وکمال افغانها بالای آبهای کشور شان حمایت قاطع و همه جانبه میکنم.